

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาโครงสร้าง ผลัด และกลวิธีทางภาษาใน ปริจเฉทการสนทนารายการโทรทัศน์ “หัวหมอจอขาว” ข้อมูลที่ใช้ศึกษาได้จากสำเนาแถบ วิดีทัศน์การสนทนาระหว่างผู้ดำเนินรายการ ในรายการโทรทัศน์ “หัวหมอจอขาว” ตั้งแต่เดือน กรกฎาคมถึงเดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๔๖ จำนวน ๒๖ ครั้ง รวมเป็นระยะเวลาประมาณ ๖๕๐ นาที

ผลการศึกษาเรื่องโครงสร้างและผลัด ของปริจเฉทการสนทนาในรายการโทรทัศน์ “หัวหมอจอขาว” พบว่าสามารถแบ่งองค์ประกอบของโครงสร้างออกได้เป็น ๓ ส่วน ได้แก่ ๑.) ส่วนนำ ประกอบด้วยองค์ประกอบที่ปรากฏตายตัว และองค์ประกอบที่ปรากฏไม่ตายตัว ๒.) ส่วนเนื้อหา ประกอบด้วยองค์ประกอบที่ปรากฏตายตัว ได้แก่ การเล่าประเด็นข่าวที่นำมาจาก หนังสือพิมพ์ไทยรายวัน การให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย และการเข้าโฆษณา ๓.) ส่วนท้าย ประกอบด้วยองค์ประกอบที่ปรากฏตายตัว และองค์ประกอบที่ปรากฏไม่ตายตัว ส่วนเรื่องผลัด การสนทนาพบว่า ส่วนใหญ่เป็นผลัดการสนทนาที่มีการวางแผน ซึ่งได้กำหนดหน้าที่หลักของ ผู้ดำเนินรายการแต่ละคนให้ดำเนินผลัดในองค์ประกอบของโครงสร้างแต่ละส่วน

การศึกษาเรื่องกลวิธีทางภาษา พบว่ามีการเลือกใช้กลวิธีทางภาษา เพื่อให้บรรลุ จุดประสงค์ของปริจเฉท ซึ่งแบ่งออกเป็น ๒ ประการ ได้แก่ จุดประสงค์ในเชิงการสื่อสารและ จุดประสงค์ในเชิงพาณิชย์ การเลือกใช้กลวิธีทางภาษาเรียงตามลำดับการปรากฏจากมากไปหาน้อยมี ๑๑ กลวิธี ดังนี้ ๑. การใช้ภาษาไม่เป็นทางการ ๒. การขยายความ ๓. การสมมติ ๔. การ อ้างอิง ๕. การหักมุม ๖. การใช้ถ้อยคำโน้มน้าวหรือเชิญชวนอย่างตรงไปตรงมา ๗. การใช้คำ เลียนเสียง ๘. การใช้คำขยายกริยาเกินจริง ๙. การเล่นคำ ๑๐. การบริภาษ ๑๑. การหยอกล้อ

The study aims at examining structures, turns and language strategies of conversation among the reporters of “HUAMOCHOKHAO” television program. The study conducted about 650 minutes from 26 recorded compact discs of the period from July to September, 2004.

Structures of conversation found in this study can be categorized into three parts, 1) Introduction composed by fixed and unfixed factors, 2) Content composed by fixed factor starting with report on daily newspaper, providing knowledge of law and lastly before advertisement break, highlight issue of next part of the program. 3) Ending composed by fixed and unfixed factors. As for turns used in the program, the study has found that most of them were planned and set for masters according to each role in the program.

It is found that the language strategy is used to complete the goal of discourse which divided to be communicative and commercial. The following eleven strategies are found and ordered according to most frequent of use 1. Using informal language 2. Magnifying content 3. Assuming 4. Citing 5. Using punch line 6. Using persuasive 7. Onomatopoeia 8. Using over adverb 9. Using puns 10. Using condemn 11.) Teasing.